

KJAK

Aftursvar til Ólav Hátún um Húsahaga

SEV svarar Ólavi Hátún, sum herfyri setti elfelagnum spurningar um vindmyllulundina í Húsahaga

Elfelagið SEV
Jákup Suni Lauritsen
nevndarformaður
Hákun Djurhuus
stjóri

Góði Ólavur Hátún

Tá ið SEV herfyri hátíðarhelt, at vindmyllurnar í Húsahaga vóru settar í rakstur, tók ávíst orðaskifti seg upp um ætlanina at stovna partafeløg, sum skulu eiga vindmyllulundirnar í Neshaga og Húsahaga, og møguligan ognarskap hjá P/F Magn í partafelag, sum ætlandi skal eiga og reka vindmyllulundina í Húsahaga.

Í hesum sambandi setur tú – í Sosialinum 1. desember 2014 – stjóra og nevndarformanni í SEV triggjar spurningar. Tú spyrst í fyrsta spurningi: “*Er tað so, at Magn hevur søkt um hetta samband við tykkum?*” Og víðari spyrst tú í spurningi 2: “*Hevur SEV fram um aðrar møguleikar í landinum valt sær hesa fyrri-*

tøku, har íslendingar hava ræðisrættin, til at gerast partur av okkara almenna elmegiskervi? Um so er: Hvør er grundgevingin?” Svarið til hesar báðar spurningar er, at Magn bað SEV um samstarv, og at Magn kom inn í myndina, eftir at SEV uttan úrslit hevði havt samráðingar við aðrar.

Vit skulu viðmerkja, at spurningurin um, hvørt partafeløg skulu stovnast til vindmyllulundirnar, og møguligan ognarskap hjá Magn er ikki endaliga avgreiddur. Ætlanin er at avgreiða málið í samráð við eigararnar í fyrru hálvu av 2015.

Í triðja spurningi spyrst tú: “*SEV er stovnur, sum hevur alt landið aftan fyri seg. Er nøkur orsök til yvirhøvur at sleppa privatum framat?*” Her er svarið: Tá havt verður í huga, at SEV síðani fimtiárinu at kalla einsamalt hevur framleitt elorku og ment føroyska elkervið, so ber til at siga, at eingin orsök er at

lova øðrum frammat, tí SEV hevur megnað uppgávuna. Hinvegin er interkommunala elfelagið partur av galdandi skipan, sum er ásett sambært Elveitingarlógini, og har eru samstarv, kapping og virkisfýsni lyklaorð, og tað sýnist at vera landspolitiski viljin. Interkommunala elfelagið er partur av hesari skipan saman við fleiri øðrum.

Málið um, hvørt SEV eigur at samstarva við onnur,

hevur sín uppruna í broyttu støðuni á elorkuøkinum, eftir at Elveitingarlógin kom í gildi í 2007. Í fyrru hálvu av 2010 sóknaðist Elveitingar-eftirlitið eftir áhugaðum at verða undangóðkend at bjóða upp á eina vindorkuætlan í Neshaga ella aðrastaðni. SEV og Elveitingareftirlitið vóru frammanundan vorðin samd um, at vitanin hjá SEV í Neshaga skuldi býttast millum øll, sum bjóðaðu í

fyrsta útboðnum, so at allir partar kundu bjóða á sama grundarlagi, og at kappingin kundi fara rættvíst fram.

SEV hevur síðani fyrsta útboðið (Neshagi) lagt ein leist fyri dagin, har felagið í byrjanarstøðinum hevur verið opið fyri samstarvi við onnur um elframleiðslu burtur úr vindorku. SEV hevur eisini ta fatan, at tað í eini kappingarstøðu kann vera truplari hjá Elveitingar-

eftirlitinum at gera mismun móti SEV, um SEV samstarvar við onnur feløg.

Víst verður eisini til “*Frágreiðing um møgulig samstørv innan vindorku millum SEV og aðrar partar*” og til “*Frágreiðing frá eykaaðalfundi í SEV 28. november 2014*”, har hesi viðurskifti eisini eru umrødd. Hesar frágreiðingar eru at finna á www.sev.fo

Tórshavn, 19. desember 2014

Fíggjarlógin er ein styrkiroynd millum samgongu og andstøðu

Helgi Abrahamsen
løgtingsmaður fyri
Sambandsflokkinn

Løgtingið hevur júst samtykt fíggjarlógina fyri 2015. Ein fíggjarlóg er altíð samansett av nógvum mótstríðandi málsetningum. Millum málsetningarnar kann eg nevna hesar:

Fyri tað fyrsta hava vit politiskar raðfestingar, sum vísa hvørji mál, politikarar vilja hava framd.

Síðani hava vit stýring av búskapinum, har hildið verður aftur í útreiðslunum, tá tíðirnar eru góðar, meðan

trýst verður á spítaran tá tíðirnar eru ringar. Og at enda kann nevast tann fíggjarligi parturin - tað at vit mugu ansa eftir talinum á botnlinjuni.

Tað er ikki lætt at fáa allar hesar og aðrar málsetningar at sameinast. Serliga fyri flokkar í samgongu kann telvingin um fíggjarlógina vera trupul, tí tá tú ert í samgongu, hevur tú ábyrgdina av bæði tænaðum, búskapi og fíggjarstøðu. Í somáta hevur andstøðan ein munandi lættari leiklut, tí tað fær ongar fylgjur, um tey lova veljarunum nakrar øktar játtanir, sum kortini ikki verða samtyktar.

Undirskotið skal burtur í 2016

Samgongan hevur sett sær fyri, at undirskotið sum hevur staðið á botnlinjuni í nógv ár, skal vera burtur í 2016. Búskaparliga sær út til at ferð er komin á í samfelagnum, so eisini tað gevur eina greiða ábending um, at

rættast er at halda aftur við útreiðslunum. Men so er tað hin spurningurin: Hvussu fáa vit 20 tinglimir í samgonguni at lata vera við at krevja hægri játtanir í einum valári?

Samanumtikið má eg siga, at hetta hevur gingið væl. Vit hava fingið eina fíggjarlóg, har undirskotið er komið niðurum 140 mió. krónur, samstundis sum økini almannamál, heilsumál og útbúgvingar eru raðfest. Hinvegin er spurningurin, um játtanin til íløgur tey næstu árinu ikki er í hægraelagið.

Tjóðveldi, Javnaðarflokkurin og Framsókn ynskta størri útreiðslur

Tá fíggjarlógin kom til aðru viðgerð í løgtinginum, høvdu andstøðuflokkarnir Tjóðveldi, Javnaðarflokkurin og Framsókn gjørt sítt eigna fíggjarlógarpútskot. Ikki óvæntað var teirra uppskot merkt av, at krøvini til eina

andstøðu eru ikki tey somu, sum tey eru til eina samgongu.

Útreiðslurnar øktust nógv, men kortini var undirskotið minni. Hetta komst av, at andstøðan hevði sett eitt hægri tal fyri tilfeingisgjald á inntøkusiðuni, og eisini høvdu tey rokna seg fram til, at tá tey øktu útreiðslurnar, so fóru tey at fáa ein part av brúktu pengunum innaftur í meirvirðisgjaldi. Tað kann vera nakað um tað, men hví høvdu tey so ikki eisini roknað við, at aðrar inntøkur fóru at minka orsaka av at tey hækkaðu tilfeingisgjaldið? Men tilík roknistykki bera jú til at gera, tá tú ert í andstøðu. Tað fær ongar fylgjur.

Loysingarflokkar vilja hava blokkstuðul

Á einum øki vóru andstøðuflokkarnir ikki samdir. Hóast bæði Tjóðveldi, Javnaðarflokkurin og Framsókn hava verið samdir um at mæla frá at prístalsviðgera blokkstuðulin í hesum val-

skeiðinum, so eru flokkarnir ikki samdir um at lækka upphæddina aftur. Javnaðarflokkurin vil nú hava 641 mió. krónur í blokkstuðli, meðan Tjóðveldi og Framsókn vilja hava 615 mió. krónur.

Tað kann undra, at serliga Tjóðveldi og Framsókn vilja hava so nógvan blokkstuðul, men hinvegin so er ikki ringt at siggja, hvørja ávirkan tað hevði havt á teirra fíggjarlógarpútskot, um blokkstuðulin var minni ella var heilt burtur. Samsvor má jú vera ímillum politiskar raðfestingar, búskaparstýring og talið á botnlinjuni, og tað ber ikki til at raðfesta bæði fullveldi og vælferð samstundis. Sum andstøðuflokkar hava tey tí valt at raðfesta fleiri vælferðartænastur, sum verða fíggjaðar við blokkstuðli, og tí hava tey verið noydd at leggja fullveldis-dreymin á ís eina løtu. Men um hesa tíðina næsta ár, tá løgtingsval hevur verið, sita hesir somu flokkarnir mögu-

liga í eini nýggjari samgongu, og tá er ikki óhugsandi at raðfestingin verður heilt øðrvísi. Eg dugi illa at ímynda mær, at ein samgonga har Tjóðveldi og Framsókn eru við, kann blíva samd um eina politiska kós, har stórar og kostnaðarmiklar yvirtøkur ikki standa ovast á breddanum, og tí má okkurt av hinum tingunum, sum tey fíggjaðu við blokkstuðli í ár, fáa lægri raðfesting.

Samgongan vann

Fíggjarlógin er ein styrkiroynd millum samgongu og andstøðu, og tað eydnaðist samgonguni at fáa øll tey 20 tingfólkini í samgonguni at standa saman, hóast øll helst kundu hugsað sær, at okkurt var øðrvísi. Undirskotið minskar, og almanna-, heilsu- og útbúgvingarmál verða raðfest. Um eitt ár hava vit møguliga eina nýggja samgongu og heilt aðrar raðfestingar.